

JURIS IN PATRIA EXSECUTIVI
LINEAMENTA

QUAE

VENIA CONSULTISS. FACULT. JURID. UPS.

P. P.

CAROLUS OLAVUS DELLDÉN
PHIL. ET J. U. DOCT. J. PATR. ET ROM. ADJ. JUD. TERRITOR.

ET

ANDREAS AUGUSTUS HOLMERTZ
GOTHOBURGENSIS

IN AUDIT. GUSTAV. DIE IX MAJI MDCCXXXVIII.

H. P. M. S.

P. II.

U p s a l l a e ,
L E F F L E R E T S E B E L L .

CAROLINE FOLK & DANCE

ADRESSES AEGEUSIS HOMINUM
ORTHOGRAPHIA

consequentiam resolutionis, per vestigationem instituerunt rerum, quas complectitur sententia, sive sit certa merx exsequenda, dum, deficiente illa, pecunia aurum argentumque adhibenda. Ex dictis quoque consequitur, pecunias aurum argentumque primo esse exsequenda; dein caetera mobilia, unum post alterum, ratione continuo habita quo minus majusve sint possessori necessaria, nam, quae maxime necessaria sunt, veluti quibus debitor in subsidia vitae utitur, ultimo exsequenda. Actus ipse exsecutionis mobilium tribus conficitur operationibus; scilicet 1) annotatione ipsarum rerum, atque aestimatione, ut debito exaequata mobilium portio determinetur. Lex nostra V: 3. Uts. B. alternativum quoddam sancit statutum, nempe aut mercem pro credito detineat creditor, aut publica sub hasta vendatur; priori vero jure mercem pro pretio constituto habendi ita rarissime⁴⁾ in praxi forensi utitur, ut alternativum posterius solum fere in usu esse dicas. Alterum actus ipsius exsecutionis mobilium elementum, vel 2) complectitur rerum separationem⁵⁾ a ceteris debitoris mobilibus, praetoriam ipsarum consignationem, seu, periculo dissipationis, in aliud locum, tutius custodiendi caussa, transportationem. Sed enim vero aestimatione hac cum annotatione facta, rebusque tutae custodiae commissis, restat tertius operationis exsecutivae actus, publica sub licitatione venditio. Huc pertinet publica promulgatio (allmännelig kungörelse) rerum vendendarum, ordo certus in vendendo, ne emolumentum capiant emtores, detrimentum vero debitor, merces maximi pretii ve-

num eant non prius, quam frequens convenit populus
e. s. p., quae cuncta ut recte procedant, officium su-
stinet exsecutor⁶⁾) Mobilibus hocce modo in pecunias
conversis, solutionem suam nanciscitur creditor secun-
dum resolutionis ipsius argumentum.

Sed priusquam materiem hanc de exsecutione
Mobilium linquamus, movenda est quaestio, quomodo
procedendum est cum bonis alienis sub variis ti-
tulis? Certa stat regula generalis: "omnis exsecutio
instituatur sine diminutione juris, quo alius in bona
debitoris gaudet" V: 9. Uts. B. De iis, quae ab ex-
secutione eximi debent, agit generaliter VII. C. Uts. B.

1:o) Neutraliter eximendum bonum aliud; quo respe-
ctu lex ipsa citat Cap. XI. Gist. B. et XVII. Hand. B.
E communione bonorum inter conjuges legitime sta-
tuta consequitur, ut aec alienum certae cuiusdam in-
dolis sit commune, aliae vero obligationes⁷⁾ tantum
modo personae ipsi obligatae injunctae. De cetero
pactum antenuptiale, aliaeve conventiones sive docu-
menta legitima id efficere possunt, ut bona, in quae
pinguius jus habet conjux, ab exsecutione eximantur.

2:o) Quae in manu debitoris inveniuntur, depositum,
sive bona societati communia, data debitori ad ven-
dendum, furto ablata, rapta, commodata⁸⁾ vel con-
ducta, oppignorata e. s. p., jure separationis ab ex-
secutione eximenda sunt.

3:o) Salarii certaeque Pensionis⁹⁾ non plus dimidio in
solutionem debiti annuatim est adhibendum.

3:o) *Exsecutio circa res Immobiles*; quod ad longe majus rei immobilis pretium, multo quoque magis determinata sunt formalia, quae circa exsecutionem ejusdem obtinent. Generaliter¹⁰⁾ itaque commentabimur ultimas Cap. V:i §§:os nec non Cap. VI. Uts. B. ex genio legum, quae nunc valent. Prima quoque heic operatio est immobilis rei aestimatio. A Judice territoriali cum duobus fide dignis viris ejusmodi aestimatio quondam institueretur. K. F. d. 27 Apr. 1810 mutationem ejusmodi adsumit, ut *prima vice exactor s. territorialis* (KronoFogde) s. metallicus (BergsFogde) sint aestimatores, scilicet una cum duobus habilibus e Nembda viris (2:ne ojäfvig Nämndemän), et domiao fundi licitum, quod ipse duos alias fide dignos advocet viros. Altera vero aestimatio veluti superioris instantiae et correctoriae potestatis, perficitur a Judice cum duobus viris e Nembda. Sed enim vero, ut locum habeat istiusmodi aestimatio Judiciaria, requiruntur ambo haec: *a)* quod coram exsecutoribus antea, quam e loco discedunt, dominus indicet consilium petendi correctionem per Judicem, et dein *b)* quod hoc ipsum Judici significet intra mensem a prima hac operatione aestimatoria¹¹⁾ computatum: et de cetero proprio querentis sumtu judicis aestimatio peragitur. — Ut vero de jure suo certior fiat rei possessor, Exactor, qui aestimationem peragit, statim ad finem functionis recitat Reg. Const. d. 27 Apr. 1810 et declarat. 27 Jun. 1811, quod, testimonio speciali, in instrumento aestimatorio notandum est. Altera quaestio est *de loco*, in quo ipsa auctio instituetur,

quod etiam infra Exsecutoribus¹²⁾ duni aestimationem peragunt, determinandum est, solo illo casu excepto, quum in hoc puncto non conveniant creditor et debitor, quamobrem licitatio instituetur in Cancellaria Provinciali. Ceterum alternative statutum est, venditionem hanc exsecutivam perficiendam seu Cancellaria hac Provinciali, seu in loco, ubi Judicium territoriale ultime conveniebat. Creditore et debitore consentientibus, sive dissentientibus inter se, a debitore pendet alternativa haec loci auctionis determinatio¹³⁾. Pronunciatio futurae auctionis duplex, partim per edictum regii praefecti provincialis, partim, si exsistant quidam jure hypothecario gaudentes, per chartas diurnas publicas (Allmänna Tidningarna) bis auctionem promulgando. Omnis publicatio bis fiat, et prior ad minimi menses ruri duas et urbe unam ante auctionem, posterior ultime, s. ad minimum, 14 dies ante auctionem. Si in prima auctione summam aestimationis nemo offert, nova auctio post sex hebdomadas instituetur; et in 2:a auctione etiam infra pretium aestimatione statuto, vendendus est fundus, quoniam *sine ulla conditione*, nunc venum eat, creditori debitorique aperatum, quemque suo uti jure. Reg. Const. 17 Febr. 1748, 4 Mart. 1752, 28 Jun. 1798 et 27 Apr. 1810, 18 Dec. 1823 et 1835, quae ultima constitutio praecipit, creditori solvendam esse summam crediti ultimo, die decimo quarto, postquam pretium fundi solutioni fuit obnoxium, nec in ullo casu longiori tempore, quam uno mense, post diem auctionis. Quantae fuit necessitatis hoc praeceptum, cfr. Jurid. Ark.

a Schmidt, VII. B. 2 h. p. 297 et seq. — *Modus*¹⁴⁾, quo Auctio haec fiat, statuitur in Reg. Const. 29 Nov. et 18 Dec. 1823, ut 1:o) augendo sensim definiatur summum illud pretium, quod quis praebet (*Upslags-summan*): ad hanc summam additur alia quaevis summa (*Afslags-summan*), totumque hoc pretium diminuitur sensim, donec quis effatur meum ("mitt").

2:o) Si duo pluresve uno temporis momento licitentur pronuntiando "meum", "inter hos solos" augetur, licitatio, et qui summam fecit licitationem, clava delapsa dominus fit.

3:o) Si vero deficientibus majoris pretii licitatoribus, summa retrograditur usque ad illum numerum, qui per priorem augendi methodum (*Upslag*) exortus est, tunc ille licitator perseverabit in pretio, quod priori hac methodo obtulit (vid *Upslags-summan*) sine additamento.

4:o) Si creditor debitörve, nec non omnes illi, quorum jus sub ea re pendet, unanimi consentiunt, licitationem solummodo methodo augendi perfici, hoc quoque permisum erit. K. F. 29 Nov. 1823. — In Protocollo, quod conficit auctionator, adnotandum est essentiale illud quod accidit, ut praesentium, licitatorisque nomen, summa e. s. p. — *Querelam* qui instituere cupit de auctione habita, gravamina sua Regio Praefecto praesentabit ante horam duodecimam, die decimo quarto¹⁵⁾, illo non computato, quo Auctio fiebat. De cetero idem est procedendi ordo in persequendi hac, qui in aliis valet caussis exsecutivis. Ceterum ad

omne exsecutionis genus valet, quod summa illa pecuniarum, quae ex rebus divenditis oriatur, exsecutoris cura ex licitatoribus intra tempus constitutum i. e. vel statim, vel ultimo intra XIV. dies exigatur, nec non seu creditori praebeatur, seu Regio praefecto mandetur, si per petitionem, sic dictam promotorialem caussa se exseruerit. Et denique exsecutori injunctum est, in diario sic dicto Exsecutorio adcurate notare, quid ad caussam producendam peregerit.

1) De Exsecutione heic agimus in significatione strictiori, quae svethice vertitur "Utmätning."

2) Si etiam debitor scripturam obligationemve negat, nulla adlata ratione, parata tamen fruitur Creditor exsecutione IV. C. Uts. B.

3) Jam in legibus antiquioribus rigide haec statuntur. Häradshöfding och 12 män — — skola i Bondens gård fara och mäta (1:o) Lösöra (2:o) gångande fä: finds ej thet till, då skall (3:o) Korn och hö mätas — fins ej thet till, då skola (4:o) hus mätas Räcka ej the till då skall (5:o) Utjord hans mätas fins ej hon till då skall (6:o) mätas i Bolbyn som the tolf säga dyrast värdt vara. 27 C. Tingm. B. L. L. Ratio Legis adfertur a Rålamb (Observationes Juris Practicae p. 157) post Carpzovium "quia melius est debitum perdi in persona privata, quam destitui Rempublicam agriculturam, quae nos alit." Notanda heic est Legum cura in eo conspicua, ut fundus, non nisi urgente summa necessitate, a domino alienetur. In V. Cap. 5 et 6 §§. Uts. B. immissio statuitur, creditori competens, enim aperte in finem, ut licitatio per exsecutionem evitetur. Tandem Reg. Constit. 17 Febr. 1748 et 4 Mart. 1752 ejusmodi licitationem, ut creditoris juri satisfiat, praecipiunt.

4) Aequitatem hoc in respectu complectitur usus forensis, quippe quod eadem fere caussae, quae, quodad leges de pignore, non admittendum jubent pactum sic dictum commissorium, etjam in hæ-

materie creditoris dententionem mobilium, executioni obnoxiarum, prohibere videntur, rectique pravitati usurarias limitis ponendi.

5) Multis certe in momentis ulteriori determinatione opus habent leges circa omnem hanc, mobilia annotandi separandi dividendique materiem. Nec parvi ponderis est, ut sollertia adhibeat executores accuratam, inque finem, ne protrahatur negligaturve creditoris jus, accommodatissinam. Recentioris quaedam temporis constitutiones plenius in quibusdam casibus statuerunt ex. c. Conc. L. 12 Mart. 1830 § 30. ubi executivum "och satt i allmänt förvar eller under utmätningsmäns förseglung." Heic observanda est Reg. Constit. a. 1835, jubens, verba (in p. 2, § 30. Conc. L. 12 Mars 1830) "efter Utslag, som vunnit laga kraft" excludenda esse, et adsumendam expressionem "i laga ordning."

6) Licitationes hujusmodi executivae (Executive Auctions) dupli modo coactivae iudolis sunt 1:o) nempe, quod heic Executor ipse necessario venditionem conficiet proprio sub reatu, in aliis vero licitationibus ruri statuunt Reg. Res. 17 Dec. 1754. §. 10. et 9 Dec. 1766. §. 4, "Allmogen må genom offentligt utrop låta försälja sin Egendom utan något intrång, och till Aunctionens förrättande utse och anta de Personer, till hvilka den har förtroende"; 2:o) dilatio illa cum solutione amplior, quae in testationibus liberis obtinet, in executivis locum non habet nisi specialiori Creditoris consensu.

7) Principia vero legislationis hoc in momento hujus non est loci adferre; nec executoris sed judicis est officium praerogativa seu creditorum invicem seu conjugis debitoris ex una parte, et creditoris ex altera, perscrutandi.

8) Cfr. R. Const. a. 1835 de emtione venditione rerum mobilium, in manu vendoris, contractu commodati, permanentium.

9) 41 et 56 §§. K. Conc. L:n d. 12 Mart. 1830, et specialiter quodad Statum Militarem K. Krigs-Artiklarne 31 Mars 1798 Cap. 14. §. 82.

10) Specialiores illas modificationes, quae variis Iurium Realiim species, ut Hypothecam, Immissionem, Pactum Antichriseos

et cet. consequuntur, hue non pertinet explicare. Nobis tantum in animo fuit, generalem juris executivi habitum praebere, et quae ad hanc materiem referenda sunt consequentiae juris a immissione, pi-
guore etc. infra in §:o sequente, commonstrabimus. — Specialia s.
privilegiata statuta sicuti quodad Regni Aerarium Publicum (Riks. St.
Bank) e. s. p. in hac generali expositione non opportune occurunt.
Lectorem itaque ad speciales constitutiones delegamus.

11) Actus ipse aestimatorius fundi s. rei immobilis perficitur per instrumentum quoddam scriptum Utmätnings- s. Värderings-Instrument nominatum. Situm ipsius fundi, naturamque cameralem, aedificiorum speciatim quodlibet, agros, prata, silvam, pictionem, ceteraque, cuiuscunque generis non minus emolumenta quam onera publica et privata adcuratissime describat inspectionis hujusce ocularis instrumentum; qua rite instituta, et expensis a acceptis subtractis, restat proventus quidam purus, quod residuum sumitur pro usura, e cuius summa caput s. sors definitur utut legitimum fundi pretium. Ipsa aestimatio dicitur Salu-värdering.

12) Exactor ipse auctionem ditiget, ipsi tamen concessum, si aliis obtentus sit negotiis, proculve a loco habitans, alium suo sub reatu constituere sibi subjectum administrum imperii (Krono-betjent) Reg. Declarat. 27 Jun. 1811.

13) Secretarius provinciae, qui inspectionem hujusce rei exer-
cet, quique in Cancellaria ipse venditionem procuret, emolumentum capit ex Reg. Litt. 26 Oct. 1804; si vero venditionem peragit pro-
curator territorialis, dimidio tamen fruitur Secretarius Reg. Declar,
27 Jun. 1811.

14) Per se patet, ante auctionem institutam recitanda esse do-
cumenta, quae rem tangunt, ut testimonium gravationis, instrumen-
tum aestimationis e. s. p.; nec non adcurate sunt indicandae condi-
tiones illae, sub quibus licitatio fiat.

15) Idem terminus fatalis querelae et Creditori et Debitori, si respicit executionem ipsam (utmätning), statutus est in novissima con-
stitutione 1855, quae expresse praescribit et specialem reatum sub-

exsecutoris, quod actus legitime processerit, et curam Exsecutoris superioris.

§. 10.

De sequestro¹⁾, debitoris incarceratione, et immissione in bona obligati nunc dicendum est.

Ut cognitum est, complectitur sequestrum, generaliter sic dictum, depositionem rei controversae in manu tertii i. e. nullius litigantium. Sed specialius sumtum, ut heic in jurisprudentia Executiva, sequestrum duplē illam amplectitur significationem sequestrationis ipsius, Svet. qvarstad, et cautelae, ne disperdantur res (förskingrings-förbud). In ambabus positum est, ut res sequestratae in creditoris securitatem detineantur, sed magna in eo consistit differentia, quod jam in communicatoria Resolutione stabiliri possit hocce sequestrum perseverandum ad id temporis momentum, in quo resolutione definitivā res principalis dirimatur. In omni tamen casu sequestrum nihilominus in ea re differt ab executione (utmätning), quod haec etiam complectitur rerum venditionem usumque pretiique ad id, ut creditori satisfiat, quod vero omne extra sequestri notionem positum est. In jure executivo circa sequestrum duplex fuit legum cura, una, ut debitori prodigo iniquoque recluderetur occasio fidem creditoris frustrandi, res suas profundendo, altera vero, ne fidem privatam publicamque turbaret iniquitas pravitasve Creditoris, adhibendo in debitorem jus atque rationes cogendi, quibus nullo modo opus fuit.

Ex allatis jam consequitur, sequestrationem non esse a foro Exsecutivo admittendam, nisi probanda id jubeat ratio. Verum enimvero heic oritur quaestio, quanam heic legitima justaque sequestrationis causa adsumatur? Respondemus; proprie non nisi una est: ex una parte probandum ipsius postulati fundamentum, et ex altera, eminens periculum, ne solvendo non sit debitor. Postulant vero jus simulac aequitas certos fines esse determinandos, quos sequestrationis effectus, debitori nocui, transgredi non debeat. Quo in respectu ambo distinguendi sunt easus, scilicet 1) sequestrum, jam resolutione communicatoria constitutum, non diutius continuabit, quam decisionem ipsius caussae principalis assecutus est creditor, et 2) generaliter praecipitur, caussa sive liquida sit sive coram judiciali tribunali dijudicanda, resolutionem nihilominus principalem esse petendam, remve in judicio proximo termino judici deferendam; alias sequestratio revocanda est.

Quodad *debitoris incarcerationem generalis in legibus exsecutivis* valet regula, nullum²⁾ esse in carcерem includendum, qui vel bona habet sive immobilia sive mobilia, unde creditori satisfaciat, vel etiam pignore et vade cavere potest. Recte quidem in eonixa est legislatio, ut libertas personae cumque illa conjuncta adquirendi potentia, non nisi premente summa necessitate, tolleretur, nostroque judicio, debitoris incarceratione potius censenda esset poena, cui se obnoxium redditit, creditoris fidem defraudando.

Sed mitior est libertatis limitatio, si quis petat, ut iter debitoris ab urbe inhibeatur. Duo in hoc respectu a legibus distincti sunt casus, ratione fundamenti ipsius obligationis diversi. 1:o) Si pro alimentis, mercede domus conductae vel navis vel alia ejusmodi re debitum sit contractum, bonaque debitoris a creditore detenta, non sufficiant, itinere ipsum prohibere potest praefectus regius, donec vel creditoris satisficerit, vel in causa dubia, procuratorem fidejussoremque constituerit; si tamen debitor inobediens e loco discedit, reducetur, et viginti thaler. mulcta puniendus.

2:o) Si quis Creditor pro alia quavis obligatione postulat, ut iter debitori interdicatur, id in Praefecti Regii i. e. Exsecutoris superioris potestate positum est, usquedum obligatus defensionem suam in judicio instituerit, vel procuratorem ordinaverit. Heic itaque severior ille effectus, qui in priori casu alternativo, locum non obtinet. Ceterum per se patet, eundem respectum ad personae ipsius obligatae statum solvendique potentiam his in casibus esse habendum, quem universim in omnibus praeviis cogendi mediis necessarium statuimus. Ne libertati personae sine necessitate premente offendatur, tanto magis observandum, quanto sollertia religioni habent cultiores quotquot leges, ne intra hanc humanae dignitatis sphaeram immitti manu transeant.

Immissio creditoris in bona obligati interdum quoque obtinet. Duplex concipi potest haec immissio

s. *Voluntaria*, s. *Necessaria*. 1:o) *Voluntaria*, quae pacto eidam inter creditorem debitoremque inititur, cuius generis sunt a) pactum antichreticum IX. Cap. 7 §. J. B. et IX. Cap. 9 §. H. B.; alternativus debitum solvendi modus hec statui potest, IX: 7. J. B. seu quod ad usuram tantum s. quoad sortem quoque; b) in salarium debitoris immissio (införsel i lön) VII. Cap. 2 §. Uts. B. et Reg. Litt. 10 Jan. 1739 et 8 Oct. 1740 praefiniunt dimidium salarii s. pensionis concessae, ut terminum, quem transgreddi creditori non licitum sit. Heic vero de coactu exsecutivo agitur; nil enim impedire videtur, quomodo Debitor ipse concedat creditori, in majorem salarii partem, legitimam immissionem.

2:o) *Necessaria immissio in bona debitoris momenta complectitur summaria* a) Deficientibus bonis quibus aet solvetur, adhibendum est *salarium s. certa pensio* nec tamen supra dimidiad partem, et observatis formalibus⁵⁾ quibusdam praceptis, b) quoad res immobiles, mittendus est creditor in bonorum possessiōnem, quum debitor neque pecuniam neque mobilia in satisfactionem praestare potest, sive dissentiant partes, quid prius exsequendum, sive is obtineat casus, ut hypothecam habeat in bono immobili Creditor, jusque suum hypothecarium persequi mavult, nec expectare, donec hypotheca in Judicio proclametur V. Cap. 6 §. Uts. B. c) respectu rerum mobilium, creditor pro alimento, domo vel novi conducta, vel alia ejusmodi re, jure gaudet detinendi bona debitoris in suam securitatem.

1) Praelatio illa, quae *juri reali* tribuenda est, in jure constituto praecipitur (IX. J. B. XVII. H. B., c. pl.) nec hujus loci est. Huc tantummodo pertinet expositio *principiorum*, quae in executione obligationum, juribus hisce realibus confirmatarum, observanda sunt. Hypothecarii jus *primum* hoc respectu locum sibi viudicat, quippe quod semper in se continet postulationem, ut venumeat res hypothecaria, et hac ratione juri satisfiat Creditoris. Secundum tertiumque locum occupant 1) pignoris possessor (Pantförskriftsings-innehåfvaren) qui a debitore talem sibi acquisivit obligationem, ut, deficiente intra tempus praestitutum debiti solutione, res oppignorata, post peractam aestimationem, in dominium creditoris transeat, iisdem adhibitis publicis proclamationibus, quas ad transitum dominii rei immobilis in universum praescribit lex et 2) *is*, cui competit immissio in bona obligati (införsel), quae secundum §. 7. Cap. IX. J. B. dupli modo jus antichriseos creditor i producit: quos inter ambos praelatio a tempore pendet juris in judicii regestis annotati. Effectus vero harum praelationis specierum adcuratius explicare nostri nec est propositi, nec argumenti.

2) Exceptionem a regula efficere chirographa possidenti solvenda, suo jam loco fusius explicatum est.

3) Obs. Reg. Litt. 1 Apr. 1742 nec non ceteras constitutiones, quae vel exceptions vel formulas speciatim statuunt.

§. 11.

De Impensis in causa executiva.

Regula illa generalis, quae jubet, partem in causa quadam inferiorem omnes rependere debere ¹⁾, quos necessarios habuit adversarius sumtus (XXI: 3. R. B.) etiam si execusionem respicias, valet. Quod certe probanda juris consequentia existimabitur. Limitem vero certum determinavit III. Cap. 1 §. Uts. B.

statuendo summam quinquagint. thaler., supra quam impensae a foro exsecutivo non praecipiendae sunt, sed **judex** adeundus²⁾. Non minus generaliter constitutum est et ex ipsius rei natura consequitur, illum, qui rem foro exsecutivo commendat (Sökanden) obligatum esse immediate et ante rem (förskotts-vis) pecunias solvere sumtusque ad caussam necessarios ex gr. pro chartis sigillatis, resolutione communicatoria et ipsa communicatione, nec non pro ipso fori decreto et s. p. Sed ex altera parte liquet, jus non minus quam aequitatem id postulare, ut sumtus hi legitime necessarii parti huic superiori a debitore restituantur. Illa tamen, ut docet usus forensis, intercedit inter processum exsecutivum atque judiciale differentia, quod in *hoc* litigator edat³⁾ necesse est expensas damnumque, quae restituenda contendat, in *illo* autem plerumque sumtuum determinatio arbitrio fori exsecutivi commendatur. Qua vero observatione nullatenus concludendum velimus, parti quaerenti non competere jus sumtus suos indice proferre, compensationemque eorum secundum specialem hanc annotationem poscere; quo tamen in casu Exsecutoris scrutationi et decisioni legitime commissum est, postulata ita exaequare, ut nonnisi veri necessariique sumtus poscenti, inque caussa superiori parti, retribuantur.

In illis vero, quotquot existant, casibus, dum nulla urgente ratione legitima, ex. c. quum dies solutionis nondum cessit c. pl. recte liberari videtur altera pars a sumtibus, quos necessarios nunc quidem

non nuncupaveris, sed inutiles, quum in eosdem nulla adduxit facultas, legē concessa.

1) Rigore hujus constitutionis idcirco expensae ipsae ad novam ferrent item movandam, quod certe conciliatorio legis cuiuslibet nisi sui contrarium videtur. Ceterum quaestio movenda: quodnam sit liti huicce de impensis forum competens? Duo casus heic distinguendi, *unus*, isque communis et solitus, in quo forum domicilii rei i. e. causa executiva inferioris, sit competens, summum impensarum dijudicandi (X: 1. R. B.) *alter* vero, ubi accessoriae characterem sequatur lis de expensis, hanc quaestionem decidat judex ille, qui sententiam principalem antea tulit (X: 12 R. B.).

2) Lex haec, etsi litteralis permaneat, re ipsa nihilominus antiquata videtur. Nil enim in praxi usitatius est, quam ut expensae in multis certe casibus sumnam lege determinatam longe exsuperantēs ab Executore et constitui et desumi a bonis Debitoris praecipue in omni circa res immobiles executione. Etenim convenienter Reg. Litt. 26 Oct. 1804 Secretario Provinciae certum proCento sibi desumere licet a pretio emtionis per Auctionem, et Reg. Constitut. 27 Apr. 1810, 27 Jun. 1811 et 14 Jul. 1815 specialius jubent, quid hujusce argumenti sit observandum.

3) Sic dict. Expens-Räkning saepissime usu venit; in caassis vero executivis simpliciter postulatur "ersättning för lagsöknings-kostnaden."

§. 12.

Processus Executivi summaria recapitulatio.

Summa caussae executivae momenta si uno constituit velis amplecti, ordo nobis visus est commodissimus.

1:9) Ore vel brevi libello coram praefecto Regio I. foro executivo competenti profert petens postulatum

suum, ad quem comprobandum illa exhibentur documenta seu aliae probandi rationes, quibus innititur actio.

2:o) **I**mmediatus fori exsecutivi circa postulationem actus duplicitis est generis¹⁾, sive simplex resolutio communicatoria, sive sequestratio bonorum debitoris, quae tamen, ut supra indicavimus, non nisi legali urgente necessitate, imponi debet.

3:o) **C**urabit²⁾ pars petens, ut acta reddantur ad partis alterius notitiam, et coram foro exsecutivo, quanto citius tanto melius, ipse probet certo testimonio, communicatam esse cum altera parte postulationem. Quae petentis cura etiam id involvit, quod novum in foro Exsecutivo proferat petens exemplar non minus petitionis, quam documentorum postulationem probantium, in eo scilicet casu, dum altera pars negligit³⁾ et declarationem praebere, et acta secum communicata restituere.

4:o) **P**otentis porro est, dummodo id ad caussam explicandam necessarium existimet Exsecutor, alterius partis responsum recipere, eum in finem, ut exceptiones factas, si valeat, refutando, jus suum legē niti demonstret. Secundus hic potentis libellus, qui in replicam quodad caussas judiciales quadrat, appellatur in praxi admonitiones (påminnelser).

5:o) **P**artium scriptis itaque exhibitis, caussaque exsecutiva ad liquidum perducta, superest, ut resolutionem edat forum Exsecutivum. Casus heic praeci-

pue distinguendi videntur *a)* respondendi jure negle-
cto, contumaciter, si adsint rationes legitimae, ad sol-
vendum conyincitur obligatus; sin minus i. e. si fun-
damento legitimo caret postulatio petentis, illa rejicitur;
b) responsione exhibita, solutioni obnoxius sit decla-
rans non minus quam liquidum sit ac recognitum
chirographum aliave legali formâ gaudens obligatio,
quam in illo casu, quum debitor scripturam suam vel
obligationem a se contractam negat, sed mendacii con-
vincitur; si vero pars debiti agnoscitur ab obligato,
vel ab Exsecutore existimatur liquida, haec pars
exsecutione exigitur, cetera vero debiti pars, legiti-
me recusata, ad judicem delegatur.

6:o) Praefectus Regius, s. in genere forum exse-
cutivum, edit decretum suum scriptum⁴⁾ eum ratione
decidendi. Decretum hoc creditor communicare debet
cum debitore, sed nil impedit tamen quominus non,
cautione praestita, rem sibi adjudicatam capiat. Quod
enim lex in Cap. IX: 1. Uts. B. statuit, quodad
summam trecentorum Thalerorum, ulterius declaratum
est in Reg. Constit. 18 Dec. 1823, ita ut, quando
debitor sine exceptione l. recusatione debitum agno-
verit, exsecutionem rei judicatae statim assequetur
Creditor, et summam, posita cautione, accipiet, etsi
mutationem decreti petierit obligatus.

De cetero B. L. ex supra allatis percepit prae-
cepta in ipsa procedendi methodo, quibus Leges, sen-
sim exulta, curam sollertiaque ostenderunt, in eum
finem intentas, ut, non nisi maxime necessariis ad-

missis formulis, debtor, sine mora, ad solvendum adigatur.

- 1) Saepe usū venit, priorem illam Resolutionem Secretario tan-tum vice officii emitti; alteram vero, utpote quae decretum praesupponit, muneris quoque totius i. e. Praefecti Regii consensum expre-sum requirere clarum est. Confirmanda est itaque resolutio illa se-questraria cum praefecti ipsius nomine, secretariique contrasignatione.
  - 2) Quum viā sio dictā promotoriali, de qua supra, exsecutiva caussa procedit, communicationem aequē ac petentis novam explicatiōnem curat ipse Exsecutor per officiales inferiores.
  - 3) Quod haec neglecta declaratio in plerisque casibus id efficit, ut contumaciter i. e. non auditus judicetur, jam suo loco explicavimus.
  - 4) Officiū decreta etiam ore redditā, litteris, die tertio eden-di, stauitūr in K. Exp. Taxa 15 Maji 1821. Mom. 6.
-

Sed priusquam finem opellae faciamus, breviter opinionem nostram de *resolutionibus* in caassis ex-secutivis sic dictis *conditionalibus*; (vilkorliga, tergal-Resolutioner), tanto potius dicendam duximus, quanto saepius in usu forensi, abusus hic obtinere coepit. Ut vero clarior Benev. lectori pateat hujuscē argumenti conspectus, loca quaedam rei illustrandae potiora citamus e script. Jurid. Arkif. I. B. 3 h. p. 443 et seq. V. B. 1 h. p. 73 et seq., praecipue vero tractatum Reflexioner angående Utsökningsmåls Behandling. III. B. 1 h. p. 111—124, ubi materies proposita sagaciter et bene explicatur. Formula, quae in his resolutionibus usitatissima est, "om skulden icke bestri-des och betalningsbevis ej företes, har Under-Exsecu-tor att uttaga kapital, ränta och kostnader")¹⁾, nostro

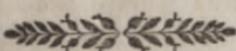
ex judicio, aperte repugnat expresso legis praecepto nec non Constit. 28 Jul. 1798, 13 Jul. 1815 et 29 Nov. 1823. Rationes de cetero, quibus haec praecepta statuuntur, tam validae nobis apparuerunt, ut ne locum quendam dubitationi relinquant. Principia enim heic rite observanda: 1:o) ne cogatur aliquis solvere aces alienum, quod non contraxit, sed ipsi pateat occasio sive recusandi postulatum, sive probandi id ex parte quadam jam esse solutum: sed 2:o) ut primo huic principio satisfiat, statuit Lex responsionem hanc coram *foro ipso exexecutivo* reddendam esse, et ab illo dijudicandam. Sin minus, i. e. exceptionibus partis petitae via non pateat ad illam auctoritatem, quae ex legis tenore sola competens est, earumdem vim et effectum dignoscere, re vera *inauditus* judicatur alter. Hic vero est casus, qui in omnibus resolutionibus conditionalibus obtinet, quandoquidem decisione ipsius rei, i. e. judicium illud, utrum exceptio probanda sit, nec ne, pendet ab alia persona, quam illa, cui, ex praecepto legis, ejusmodi potestas competit. Prudentiae enim legum repugnat, in manu sub-exsecutoris (ex. c. Stadstjenare, Kronolänsman, Fjerdingsman etc.) posuisse decisionem jurium, ad quam perficiendam requiruntur virtutes facultatesque, quorum defectum apud hos officiales insimi gradus nemo guidem juste vituperare potest. A justo rei aestimatora quaerimus: quam inepte committitur hisce personis censura obligationis, recusationis, exceptionum atque documentorum, quae ut rite dijudicentur, censori opus est legum jurisque peritia?

3:o) Legis cura fuit, ne quis premeretur molestiis et damno, quae exsecutio (utmätnings) secum necessario fert, nisi casus ille legitimus reapse existit, in quo haec exsecutio praecipitur, i. e. quum antea documentum, in quo postulatum nititur, cum ipso fuerit, responsionis caussa, communicatum, et tempore, ei ad respondendum praestituto, praeterlapso. Neutra vero horum, in legibus expressarum constitutionum heic locum invenit. Subexsecutor enim in sua habet potestate exsecutionem peragere, omisso illo, in lege preecepto ordine, ut foro exsecutivo innotescat partis petitae responsio.

4:o) Quum in foro exsecutivo procedendi methodus generaliter est litteralis, scripta quoque partium in re decisa conservari debent ut documenta publica; unde non possumus, quin improbemus ejusmodi decreta transmittendi rationem, ut in ipso libello petitionis inscribatur resolutio, quae caussam ad judicem delegat, expressa tamen jubente lege in II. Cap. 6 §. Uts. B. "att gifva skrifteligt Utslag med skälen dertill." — Quae omnes decreta edendi rationes compendiariae et conditionales non solum legibus omnino contrariae sunt, sed etiam partibus quam maxime nocent, quandoquidem documenta, jus probantia, persaepe committuntur alteri parti, et acta, publicae indolis atque auctoritatis i. e. literae forenses s. litis instrumenta, partis privatae fidei l. studio commendantur.

Sed haec admonuisse jam sufficiat.

1) Casus illi, in quibus plerumque obtinet haec praxis, sunt circa indices aeris alieni in auctione contracti (Auctions-Räkuingar). Quum vero, respectu habito auctionis magistrorum, ruri praesertim, haec fides supra modum justi aequique excedit, experientia docuit, quot molestiae litesque intricatae ab hoc fonte derivandae sint. Cfr. in Jurid. Ark. V. B. 1 h. p. 75, decretum Supremi Judicij, quod ejusmodi resolutionem (ad execusionem) conditionalem ("derest emot krafvet ej gjordes laga Jäf") omnino tollit; nihilotamen minus multae in casu citato controversiae ortae fuere, damnunque parti aliisque illatum.

A D D E N D A E T C O R R I G E N D A :

Pag.	2 l.	2 variae	l. varii
—	—	9 quodad	— quoad
—	9	- 12 intra	— inter
—	19	- 1 i. Thaleris	— Thaleri
—	25]	Ad §. 7. mom. 5:o) Cfr. Reg. Const. 28 Jun. 1798, §. 6, de termino solvendi nimis angusto.	
—	24	l. 2 citantur	l. citentur
—	25	- 2 praxis	— praxi
—	—	- 14 i. indare	— indere

